

Gezamenlijke reactie NOC*NSF en KNVB op internetconsultatie 'Wet toezicht informeel onderwijs'

Dit wetsvoorstel regelt toezicht op informeel onderwijs aan kinderen van 4 tot en met 17 jaar, zodat de overheid kan optreden wanneer onderwijs aanzet tot haat, geweld of discriminatie. Juist niet op scholen, maar op allerlei andere plekken waar mensen informeel samenkomen. Zoals sportclubs, die nadrukkelijk als voorbeeld worden genoemd. Deze wet zal sportbonden en sportverenigingen gaan raken.

Laat voorop staan dat er in de sport geen ruimte is voor haat, geweld en discriminatie. NOC*NSF staat voor de Olympische waarden van vriendschap, respect en excelleren. NOC*NSF is de koepel van **alle 79** Nederlandse sportbonden en samen hebben we een gedeeld normenkader vastgelegd, waarin veiligheid, gelijkwaardigheid en respect centraal staan: "Er is geen ruimte voor discriminatie op basis van afkomst, seksualiteit, religie of in welke andere vorm dan ook".

In de strategische lange termijn agenda (Sportagenda 2032) stelt de georganiseerde sport zich tot doel dat iedereen zich welkom voelt in een sociaal veilige, gezonde en inclusieve sportomgeving. Daarom hebben we nu al een stevige aanpak op het melden van integriteitsschendingen in de sport, met meldpunten bij alle sportbonden en een collectief meldpunt Centrum Veilige Sport Nederland

Dat kunnen we niet alleen, dat doen we samen met de overheid. **Het ministerie van VWS** gaat een nieuw Onafhankelijk Integriteitscentrum voor de sport oprichten om de meldpunten in de sport te ondersteunen bij een professionele, zorgvuldige en waar nodig onafhankelijke aanpak van meldingen. En bij ernstige, strafbare feiten zijn het altijd de publieke opsporingsinstanties die vooropgaan in de aanpak ervan.

NOC*NSF en de KNVB hebben een fundamenteel bezwaar tegen dit wetsvoorstel. De definitie van 'informeel onderwijs' brengt **alle clubs en verenigingen in Nederland** onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. Het geeft de inspectie bevoegdheid om in de volle breedte van de Nederlandse samenleving mensen te onderzoeken, lesmateriaal te verbieden en boetes op te leggen aan bestuurders, trainers én verenigingen. Dit is disproportioneel en hiermee treedt de overheid te verregaand in de privésfeer van burgers. Bovendien is sport historisch gezien altijd als een aparte sector behandeld, met eigen regels en waarborgen. Het plotseling onder 'informeel onderwijs' plaatsen zonder dat dit eerder gebeurde, creëert inconsistentie in beleid. Daar waar haat en ondermijning van de Nederlandse democratie aan de orde is, moet ingegrepen worden. Maar dan wel zorgvuldig en volgens rechtsstatelijke waarborgen.

NOC*NSF en de KNVB hebben verder drie zorgen op dit wetsvoorstel:

1. De miljoeneninvestering die het vergt, kan veel effectiever worden ingezet.
 - Deze nieuwe taak optuigen bij een instantie die er niet op toegerust is, kost miljoenen en is niet effectief.
 - Het is weer een extra speler in het meldlandschap van de sport, waarvan de toegevoegde waarde klein is ten opzichte van bestaande instanties, maar de impact op sportverenigingen én meldpunten in de sport is groot.
 - Deze middelen kunnen veel effectiever worden ingezet.
 - Gebruik de middelen om andere, beter toegeruste instanties structureel te versterken op dit onderwerp, zoals OM, politie en AIVD. Maar ook het Onafhankelijk Integriteitscentrum.

- Benut een deel van de investering om de meldpunten in de sport, zowel het Onafhankelijk Integriteitscentrum als bij sportbonden, te versterken op dit punt. Dat is veel kosten effectiever dan een nieuwe organisatie toevoegen aan dit complexe speelveld.
2. Laat opsporingsinstanties zoals OM en politie deze taak uitvoeren. Als de Inspectie van het Onderwijs dit toezicht moet gaan uitvoeren, doet het meer kwaad dan goed.
- Als de Inspectie een signaal uit de sport krijgt, zal ze niet in staat zijn om dit opvolging te kunnen geven zonder de betrokken vereniging en verenigingsbestuurders enorm te schaden. Het onderzoek zal leiden tot onrust, reuring en méér polarisatie. Zonder dat de Inspectie iets kan doen in de begeleiding van verenigingen waar dit speelt. Die last komt dan op het bordje van de sportclub zelf.
 - We hebben geen vertrouwen in de kwaliteit van het onderzoek. Het aantonen dat een trainer of hele club bezig is met aanzetten tot haat, discriminatie en geweld is een complexe onderzoeksvraag. Daar heeft een instantie ook de bijbehorende expertise en bevoegdheden voor nodig. Dat is niet iets voor de sportsector zelf, noch voor een inspectie. De gevoeligheid en complexiteit vraagt om opsporingsinstanties die dat kwalitatief én met de juiste waarborgen op rechtsbescherming van alle betrokkenen kan doen.
 - Laat opsporingsinstanties dit dus uitvoeren. Zoals OM, politie of de AIVD. OM en politie zijn al beter bekend met het samenwerken met sportorganisaties. Dit kan nog verder versterkt worden met de oprichting van het Onafhankelijk Integriteitscentrum in de sport. Zorg ervoor dat die nieuwe instantie ook echt kan samenwerken met politie en OM, door samen meldingen te kunnen beoordelen en gegevens met elkaar te delen.
 - Wordt het – tegen beter weten in – toch de Inspectie? Dan zal die moeten samenwerken met het Onafhankelijk Integriteitscentrum en sportbonden. De Inspectie is immers een extra speler in het veld, die onbekend is met de sportsector. Zonder ondersteuning vanuit het Onafhankelijk Integriteitscentrum en sportbonden weten we zeker dat de Inspectie meer kwaad dan goed doet.
3. De ruime interpretatie van de wet is onvoldoende onderbouwd ten aanzien van de sport.
- Een striktere afbakening in de vorm van onderwijs, religie of taal zou er volgens het voorstel toe kunnen leiden dat degenen die kwaad in de zin hebben er alles aan gaan doen om hun handelen juist niet zo te kwalificeren. Het principe dat het probleem zich daarmee verplaatst naar sport is onvoldoende onderbouwd. Volgens die redenering is de lijst met organisaties die hieronder zou moeten vallen onuitputtelijk. Het probleem zou zich ook kunnen verplaatsen naar het werk of de huiskamer.
 - Bovendien wordt geen rekening gehouden met de eigen regelgeving waar de georganiseerde sport al aan moet voldoen. Dit onderscheidt de sport van de andere hierboven genoemde sectoren.

Samengevat:

1. De voorgestelde wet geeft de inspectie bevoegdheid álle clubs en verenigingen in Nederland te onderzoeken en te sanctioneren. Dit is disproportioneel en hiermee treedt de overheid te verregaand in de privésfeer van burgers.
2. De miljoeneninvestering die dit vergt, kan veel effectiever ingezet worden. Gebruik de vrijgekomen middelen om overheidsinstanties die dichter betrokken zijn bij dit onderwerp, waaronder het Onafhankelijk Integriteitscentrum voor de sport, te versterken. Zorg ook voor structurele extra ondersteuning aan meldpunten in de sport. Zeker als de Inspectie van het Onderwijs tóch deze taak krijgt. Dan moet de onvermijdelijke schade aan sporters en sportverenigingen zo klein mogelijk gehouden worden.
3. Laat opsporingsinstanties zoals OM en politie deze taak uitvoeren. Als de Inspectie van het Onderwijs dit toezicht moet gaan uitvoeren, doet het meer kwaad dan goed.
4. De ruime interpretatie van de wet is onvoldoende onderbouwd ten aanzien van de sport.